

ΛΑΪΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ
ΧΡΥΣΗ ΑΥΓΗ

ΑΝΑΦΟΡΑ

ΗΛΙΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΡΟΣ
Βουλευτής Β' ΑΘΗΝΩΝ

Πολιτικό Γραφείο: ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
Τηλ. Επικοινωνίας: 2103707960, 7961

ΠΡΟΣ: ΥΠΟΥΡΓΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ,
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΘΕΜΑ: «Αναπάντητη η υπ' αριθμόν 1826/10.12.2012 αναφορά σχετικά με Σχολικό βιβλίο-ντροπή που λέει ψέματα για το έπος του '40!»

Παρακαλώ, όπως τοποθετηθείτε επί των ζητημάτων που θίγει για το περιεχόμενο των σελίδων 41-48 (ενότητα 3 που είναι αφιερωμένη στην 28η Οκτωβρίου) του α' τεύχους της Γλώσσας Ε' Δημοτικού με τίτλο «Της γλώσσας ρόδι και ροδάνι» του 2004 (ανατύπωση 2011), ο Φιλόλογος-Θεολόγος και Πρόεδρος της Πανελλήνιου Ενώσεως Θεολόγων κ. Ηλίας Χρ. Φραγκόπουλος στο συνημμένο άρθρο του από τον τύπο.

Αθήνα, 08/02/2013

Ο Αναφέρων Βουλευτής

2816
14 ΝΟΕ 2013

Ηλίας Παναγιώταρος
Βουλευτής Β' Αθηνών

ΛΑΪΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ-ΧΡΥΣΗ ΑΥΓΗ

δημοκρατία

Published on δημοκρατία (<http://www.dimokratianews.gr>)

[Αρχική](#) > Σχολικό βιβλίο-ντροπή, ψέματα για το έπος του '40!

Σχολικό βιβλίο-ντροπή, ψέματα για το έπος του '40!

Σχολικό βιβλίο-ντροπή, ψέματα για το έπος του '40!

0 σχόλια

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΟΝ
ΠΑΙΔΑΓΟΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ

Άννα Ιωρδανίδη
Αναστασία Αναστασογιάννου
Ιωάννης Γαλανόπουλος
Ιωάννης Δρυς
Άννα Κόττα
Πέτρος Χαλικιάς

Γλώσσα Ε' Δημοτικού
Της χλώρας ρόδι και ροδάνι

Ανθρώπινη επιθυμία και επιδίωξη και λαχτάρα είναι να κάνουμε τα παιδιά μας να εκτιμούν και να αγαπούν τους άλλους ανθρώπους και πρώτα πρώτα τους δικούς τους. Πολλά χρόνια δάσκαλος, έλεγα στους γονείς των μαθητών μου: Να προσπαθείτε να κάνετε τα παιδιά σας να σας αγαπούν και να σας εκτιμούν. Το πρώτο είναι εύκολο, γιατί είναι φυσιολογικό. Είναι στη φύση μας. Το δεύτερο πρέπει να το κερδίσετε με τη δική σας προσπάθεια. Τότε θα είναι κοντά σας και τότε θα μπορέσετε να τους προσφέρετε, πέρα απ' τα τόσο

απαραίτητα υλικά, και κάθε πνευματική στήριξη και βοήθεια.

Αυτή την πολύ απλή και σχεδόν αυτονόητη παιδαγωγική αρχή φαίνεται ότι το ίδιο το σημερινό ελληνικό σχολείο επιδιώκει όχι μόνο να την αγνοεί, αλλά και να τη μάχεται με πλήρη συνείδηση του επερχόμενου (ίσως και επιδιωκόμενου) αποτελέσματος. Το συμπέρασμα αυτό δεν στηρίζεται μόνο στο εξοργιστικό παράδειγμα που παρουσιάζεται παρακάτω. Υπάρχουν και άλλα κεφάλαια στα «διδακτικά» βιβλία του Δημοτικού και του Γυμνασίου που προσπαθούν, με μέγιστη επιμονή (και επιτυχία κάποτε), να οδηγήσουν τα νέα παιδιά, τους μαθητές των ελληνικών σχολείων, σε

απόλυτη απαξίωση των άμεσων ή και παλαιότερων προγόνων τους, των γονιών, της οικογένειάς τους, της ελληνικής κοινωνίας, της γενιάς και του έθνους τους.

Τα όπλα με τα οποία επιδιώκεται η πνευματική διάπλαση των παιδιών μας είναι βέβαια τα διδακτικά βιβλία των σχολείων μας. Και προφανώς μιλάμε για τα βιβλία που σήμερα είναι στα χέρια των μαθητών ήδη από την εποχή της κυρίας Γιαννάκου - υπουργού Παιδείας. Παιδεία που τότε ήταν και «Εθνική».

Τούτες τις ημέρες, πάρα πολύ φυσικά, όλα τα παιδιά της Ε' Δημοτικού (υπενθυμίζω την ηλικία· είναι 10 χρονών) θα διαβάσουν το ειδικό μάθημα για την ιστορική επέτειο της 28ης Οκτωβρίου. Είναι στο διδακτικό βιβλίο «Γλώσσα Ε' Δημοτικού - Της γλώσσας ρόδι και ροδάνι - α' τεύχος», Εκδ. Οργανισμού Εκδόσεως Διδακτικών βιβλίων, Αθήνα 2004 (ανατύπωση 2011), σελ. 41-48.

Συγγραφείς και επιλογείς των προσφερομένων κειμένων είναι οι: Άννα Ιορδανίδου, Αναστασία Αναστασοπούλου, Ιωάννης Γαλανόπουλος, Ιωάννης Δρυς, Άννα Κόττα και Πέτρος Χαλικιάς.

Στο βιβλίο, λοιπόν, αυτό, η ενότητα 3 (με τρεις υποενότητες) είναι αφιερωμένη στην 28η Οκτωβρίου. Και έχει και καλά στοιχεία. Ομως τα αρνητικά είναι τα πιο σημαντικά. Και φαίνεται ότι προσπαθούν να απαξιώσουν όσο γίνεται πιο πολύ τους Ελληνες του 1940 στα μάτια, μάλλον στις ψυχές, των δεκάχρονων μαθητών.

Γιατί όμως θεωρούμε αρνητικό το σχετικό μάθημα του βιβλίου της Ε' Δημοτικού; Θα θέλαμε να ήταν δυνατό να διαβάσουν όλοι οι Ελληνες τις σελ. 41-48. Θα παρουσιάσουμε περιγραφικά ό,τι μπορούμε.

Η πρώτη σελίδα (41) έχει μόνο τον τίτλο και μια πολύ όμορφη φωτογραφία του γνωστού πίνακα του ζωγράφου Αλέξανδρου Αλεξανδράκη, με τον τίτλο «Έτσι πολεμούσαμε 1940-41». Στη δεύτερη (σελ. 42) έχει μόνο ένα απόσπασμα από το «Άξιον Εστί» του Οδυσσέα Ελύτη. Μην πάει ο νους σας στους ηρωισμούς και τον εξαίσιο λυρισμό του «Χαμένου ανθυπολοχαγού». Οχι. Εδώ έχουμε την περιγραφή του σωματικού και ψυχικού κάματου που προκαλούν οι ταλαιπωρίες των μαχόμενων φαντάρων μας· παρουσιάζονται ο κόπος και η κόπωση, η πορεία και η εξάντληση, η πείνα και προπαντός οι ψείρες. Κι όλα αυτά δοσμένα με την ακαταμάχητη γραφίδα του ποιητή. Ομως, προσέξτε, δοσμένα σε σας και σε μένα· όχι στα δεκάχρονα παιδιά.

Ναι, αλλά σ' αυτά τα προσφέρουν οι συγγραφείς-επιλογείς.

Και πρέπει να πούμε πως σίγουρα σ' ένα πολεμικό σκηνικό υπάρχει αρνητική ψυχολογική κατάσταση. Και είναι πραγματικότητα στη ζωή. Και πάντοτε παρουσιάζεται έντονη. Και κανένας δεν το αρνιέται. Ο δύσκολος ανεφοδιασμός («μια-μια μοιραζόμασταν τη σταφίδα»), το μαρτύριο της ψείρας («και ξυνόμασταν με λύσσα, ώρες πολλές, όσο να τρέξουν τα αίματα»), η φοβερή ψυχολογική κατήφεια («πιο συχνά ψιχάλιζε στους δρόμους έξω, καθώς μες στην ψυχή μας»). Κυρίως η φράση της προτελευταίας σειράς («κινούσαμε, και πάλι σαν τα ζα τραβούσαμε μπροστά»). Όλα προκαλούν εξαιρετικά αρνητική φόρτιση στα παιδιά.

Μπορείτε να φανταστείτε πώς θα λειτουργήσει η σκέψη και κυρίως το συναίσθημα των δεκάχρονων παιδιών σ' αυτές τις προσεγγίσεις; Κι αν μεν κατανοήσουν και τοποθετηθούν ενάντια στον πόλεμο σαν γεγονός της ζωής (θα εξαρτηθεί τούτο πολύ απ' τον δάσκαλο της τάξης) - μπράβο και καλά κάνουν. Αν όμως αφήσει πληγές ψυχικές και προσανατολίσει σε αποδοχή της ταλαιπωρίας των ανθρώπων ή στην αδιαφορία για ό,τι υποφέρουν (οι ψείρες βιοθούν πολύ σ' αυτό επειδή σήμερα δεν μας ταλαιπωρούν), τότε τι πετυχαίνουμε;

Και ας συμπληρώσουμε ότι η άσκηση της σελ. 43 ακριβώς αυτή την ίδια ψυχολογική κατάσταση επεξεργάζεται. Και για να τελειώσουμε μ' αυτό το πρώτο (όπως παρουσιάζεται) θέμα: Η προσφορά της άποψης στον πολίτη, στον άνθρωπο, δεν απορρίπτεται καθόλου. Συζητιέται όμως η προσφορά της στα παιδιά των 10 χρόνων. Ιδιαίτερα όταν τα πολύ σημαντικά θετικά στοιχεία που απορρέουν από τη συμπεριφορά των Ελλήνων του 1940 δεν παρουσιάζονται καθόλου στο μάθημα (ενότητα 3), που αντιθέτως επιμένει να μειώνει, να υποτιμά, να γελοιοποιεί την ελληνική ψυχή του '40.

Στη σελίδα 44 (στη δεύτερη υποενότητα) φαίνεται έντονα η διάστροφη παιδαγωγία των συγγραφέων. Και φαίνεται στον τίτλο της υποενότητας - κυρίως σ' αυτόν, αλλά και παρακάτω:

Είναι η κυρίως υποενότητα (σελ. 44-45). Ο τίτλος είναι: «Η Ιταλία μας κήρυξε τον πόλεμο» και ο υπότιτλος: «Κι εμείς πήγαμε στο υπόγειο»

Μα, είναι ντροπή!

Παρατίθεται εδώ ένα απόσπασμα από το βιβλίο του Κυριάκου Ντελόπουλου «Ο Ακης και οι άλλοι». Με την επιλογή τους οι συγγραφείς του «διδακτικού» βιβλίου θέλουν να μεταδώσουν (με αιτιολογία την αντιπολεμική διδαχή) ένα άλλο κλίμα απ' αυτό που πράγματι υπήρξε τότε. Λένε ψέματα στα παιδιά μας. Ναι, σίγουρα δεν θέλουμε να τα κάνουμε «πολεμοκάπηλους». Ομως την ώρα εκείνη τα πράγματα ήταν αλλιώτικα. Ας λέει ό,τι θέλει ο κ. Ντελόπουλος ή οι διασκευαστές και επιλογείς του αποσπάσματος. Πώς ήταν τα τότε γεγονότα; Μα, διαβάστε το άρθρο της ίδιας εκείνης ημέρας του Γεωρ. Βλάχου στην «Καθημερινή». Διαβάστε και την ανοιχτή του επιστολή στον Α. Χίτλερ. Δείτε και όσες επίκαιρες ταινίες και ντοκιμαντέρ υπάρχουν. Διαβάστε ή ακούστε, αν

βρείτε, και τα θεατρικά κείμενα της εποχής (προπαντός αυτά). Τότε θα καταλάβετε ποιο ήταν το κλίμα των ημερών του '40. Οι συγγραφείς με μια διάθεση να μιλήσουν στα παιδιά εναντίον του πολέμου, εναντίον κάθε πολέμου (και τους διαβεβαιώνουμε ότι εμείς που τον ζήσαμε στην τρυφερή ηλικία, πρωτ' απ' όλους απτεχθανόμαστε τον πόλεμο) λένε ψέματα στα παιδιά μας. Η ανήθικη αντίληψη πως ο σκοπός αγιάζει τα μέσα δεν τους καλύπτει. Δεν πρέπει να τους καλύπτει. Λένε ψέματα στα παιδιά των 10 χρόνων. Θυμάμαι κι εγώ τον πατέρα μου (πολύ μικρός βέβαια τότε, μόλις λίγο μικρότερος από 5 χρονών) το πρώι εκείνης της Δευτέρας, που σοβαρός βέβαια και ίσως ανήσυχος, γύρισε απ' τη δουλειά του, για να μας χαιρετήσει και να πάει να παρουσιαστεί στον Στρατό. Ναι, ήταν συγκρατημένος, όμως δεν ήταν κατά κανέναν τρόπο «κουρασμένος, βραχνιασμένος, θυμωμένος, αγριεμένος και φοβισμένος», ούτε στη φωνή ούτε στην όψη, σαν τον πατέρα του Ακη (όπως τον παρουσιάζει ο κ. Ντελόπουλος). Άλλα δεν με νοιάζει κι αν ήταν έτσι ο πατέρας του συγγραφέα. Κάποιοι μπορεί να ήταν. Άλλα ήταν πολύ λίγοι. Και ποιος ξέρει γιατί ήταν έτσι. Εμείς ας θυμηθούμε όλες τις φωτογραφίες που έχουμε δει απ' τους δρόμους -κυρίως της Αθήνας- την ημέρα εκείνη. Αυτές μας λένε περισσότερη αλήθεια απ' το «διδακτικό» βιβλίο της Ε΄ Δημοτικού. Αυτό όμως εξακολουθεί: Ο πατέρας του Ακη φεύγει για να τακτοποιήσει κάποιες δουλειές του. Και γυρίζει απ' την τράπεζα, που φυσικά ήταν κλειστή. Και παρόλο που ήταν κλειστή, παρουσιάζεται επιστρέφοντας, να είναι «πολύ λερωμένος και σκισμένος και δεν είχε το καπέλο του, ούτε στο κεφάλι ούτε στο χέρι». Αναφέρει ο σ. στο απόσπασμα ότι είχε αρχίσει βομβαρδισμός και εκεί ίσως αποδίδει την εικόνα αυτή του πατέρα. «Και [τότε] εμείς πήγαμε στο υπόγειο».

Ομως ο τίτλος και ο υπότιτλος της υποενότητας αδικούν και την πατρίδα και τους Ελληνες του 1940. Και κυρίως η ενότητα αυτή αδικεί τα παιδιά μας, τους νέους Ελληνες, που στο όνομα μιας καλλιέργειας της αντιπολεμικής (ίσως και «αντιμπεριαλιστικής») συνείδησης φθείρει, και υποβαθμίζει την αντίληψη - συνείδηση της ευψυχίας και της αγωνιστικής αντιμετώπισης των δυσκολιών της ζωής, ακόμα και του αγώνα του πολεμικού, που μπορεί να επιβληθεί από τρίτους σε μια κοινωνία, σε ένα έθνος. Γι' αυτό και θεωρούμε ότι η ενότητα αυτή είναι ζημιογόνα για την εθνική συνείδηση των παιδιών μας. Βεβαίως, από έναν σωστό Ελληνα δάσκαλο μπορεί να αξιοποιηθεί αποδοτικά η εργασία για εύρεση υλικού της εποχής από τα παιδιά (σελ. 45). Πόσοι όμως θα το κάνουν; Η 3η υποενότητα (σελ. 46-47) αφορά την πείνα. Και είναι σωστά και συνετά τα όσα αναφέρονται εδώ. Και δεν θα μπορούσαμε να έχουμε καμιά αντίρρηση για όλα αυτά.

Κρύβουν την αλήθεια

Φαίνεται ότι οι συγγραφείς θέλουν να διαψεύσουν όσα οι αφηγήσεις, οι εφημερίδες της εποχής, τα ντοκιμαντέρ, τα σχετικά ιστορικά έργα, αλλά και τα λογοτεχνικά βιβλία και τα τραγούδια και όποιες άλλες μαρτυρίες απ' την εποχή δίνουν την εικόνα των τότε Ελλήνων (πατέρων και παππούδων μας). Θα παραπέμψω όποιον θέλει να πληροφορηθεί για κείνη την εικόνα, και κυρίως θα παραπέμψω τους συγγραφείς του «διδακτικού» βιβλίου που αναφέραμε, σ' όλα τα πάμπολλα σχετικά έργα. Ομως ένα τουλάχιστο πρέπει να αναφέρω. Σχεδόν τυχαία, λοιπόν, αναφέρουμε το έργο «ΜΑΡΤΥΡΙΕΣ 40-41» των Κώστα Χατζηπατέρα και Μαρίας Φαφαλιού, έκδοση ΚΕΔΡΟΣ 1982.

Ούτε λέξη για το απίστευτο θάρρος και την προσφορά στην πατρίδα

Αλήθεια οι συγγραφείς - επιλογείς του σχολικού βιβλίου δεν έκριναν σκόπιμο να αναφερθούν ούτε στο θάρρος, ούτε στην αυτοθυσία, ούτε στον ηρωισμό, ούτε στην αγωνιστική διάθεση, ούτε στο κουράγιο, ούτε στην απόλυτη διάθεση προσφοράς, ούτε στην ενότητα, ούτε στον παραμερισμό διαφορών (και πολλά άλλα θα μπορούσαν να γραφτούν εδώ) για να εμπνεύσουν στις καρδιές των 10χρονων Ελλήνων του αύριο τη διάθεση να αντιμετωπίσουν τις δυσκολίες, τις όποιες δυσκολίες συναντήσουν ίσως στο μέλλον, όλοι μαζί, με κουράγιο, ενότητα και αγάπη μεταξύ τους, ακόμα και με πίστη και προσφυγή στον Θεό, όπως οι Ελληνες του 1940, για να τις νικήσουν και να τις ξεπεράσουν; Και μια ακόμα: Το υπουργείο Παιδείας πώς ανέχεται να γίνονται τέτοιες διδασκαλίες στα παιδιά μας; Με τέτοιον τρόπο; Με τέτοια λάθη; Κυρίως: Με τέτοια βιβλία; Δεν πρέπει κάποτε να τα διορθώσουμε, αν όχι να τα πετάξουμε; Αρκεστήκαμε μόνο στη διαγραφή του «συνωστισμού της Σμύρνης»; Τα υπόλοιπα στιλέτα στις καρδιές των Ελλήνων θα εξακολουθήσουν να τις πληγώνουν; Και υπάρχουν πάρα πολλά. Τυλιγμένα στις σελίδες των «διδακτικών» βιβλίων! Το άρθρο αυτό θα θέλαμε να το αφιερώσουμε στον υπουργό Παιδείας Κωνσταντίνο Αρβανιτόπουλο και στον υφυπουργό Παιδείας Θεόδωρο Παπαθεοδώρου, με την ευχή να μεριμνήσουν όχι μόνο για τις υλικές

υποδομές των σχολείων μας.

Ηλίας Χρ. Φραγκόπουλος

Φιλόλογος - Θεόλογος

Πρόεδρος της Πανελλήνιου Ενώσεως Θεολόγων

Κατηγορίες: Πρόσωπα Γλώσσα Ε' Δημοτικού Ηλίας Χρ. Φραγκόπουλος

Source URL: <http://www.dimokratianews.gr/node/10874>